

AG-7867

Seat No. _____

Third Year B. Com. (Non CBCS) Examination

February – 2016

Business Management : Paper - III

(Business Operation)

(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણા સરખા છે.

૧	(અ) ઉત્પાદકતાનો અર્થ આપી ઉત્પાદકતાનું મહત્વ અને પ્રકાર જણાવો.	૧૦
	(બ) ઉત્પાદકતા એટલે શું ? તેને અસર કરતાં પરિબળો જણાવો.	૧૦

અથવા

૧	ઉત્પાદન સંચાલનનો અર્થ આપી તેનું કાર્યક્ષેત્ર ચર્ચો.	૨૦
---	---	----

૨	માલસામની હેરફેરનો અર્થ આપી માલસામની હેરફેરના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો જણાવો.	૨૦
---	--	----

અથવા

૨	માલસામાન હેરફેર એટલે શું ? તેના વિવિધ સાધનો જણાવો.	૨૦
---	--	----

૩	ઔદ્યોગિક થાક એટલે શું ? તેના કારણો અને નિવારણના ઉપાયો જણાવો.	૨૦
---	--	----

અથવા

૩	ઔદ્યોગિક અક્સમાત એટલે શું ? તેના કારણો, અસરો અને તેના ઉપાયો જણાવો.	૨૦
---	--	----

૪	(અ) પેદાશ જીવનચકનો ઘ્યાલ આપો.	૧૦
---	-------------------------------	----

	(બ) મજૂર કલ્યાણ કાર્યક્રમ વિશે નોંધ લખો.	૧૦
--	--	----

અથવા

૪	ખરીદીનું મહત્વ સમજાવી ખરીદનીતિની ચર્ચા કરો.	૨૦
---	---	----

૫	ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ચાર)	૨૦
(૧)	આર્થિક વરદી જથ્થો.	
(૨)	કાર્ય અભ્યાસ.	
(૩)	જાપાનીઝ સંચાલન શૈલી.	
(૪)	એબીસી વિશ્લેષણ.	
(૫)	જીટ કાર્યક્રમ.	
(૬)	પૂર્ણ ગુણવત્તા સંચાલન.	
(૭)	સ્ટોક ગુણોત્તર.	
(૮)	ઉત્પાદન અંકુશ.	

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry equal marks.

1	(a) Give meaning of productivity. Explain its importance and types.	10
	(b) What is productivity ? Explain its affective factors.	10

OR

1	Give the meaning of production management. Explain its scope.	20
2	Give the meaning of material Handling. Explain its Guiding principles.	20

OR

2	What is material handling ? State its various means.	20
3	What do you mean by industrial fatigue ? Explain its causes and remedies.	20

OR

3	What is industrial accident ? Mention the causes and effect of industrial accident and suggest its remedies.	20
---	--	----

4 (a) Explain the concept of product life cycle. **10**
(b) Write a note on labour welfare programme. **10**

OR

4 Explain the importance of purchasing and discuss purchasing policy. **20**

5 Write short notes : (Any four) **20**

- (1) Economic order quantity. (EOQ)
- (2) Work study.
- (3) Japanese management style.
- (4) ABC Analysis.
- (5) JIT Programme.
- (6) Total Quality Management.
- (7) Stock Ratio.
- (8) Production control.
